

Het Gebeurt

Over sociale onrust in de Schilderswijk

Hoe heeft het illegaal openen van brandkranen – volgens sommigen een Haagse traditie – kunnen ontwikkelen van een vriendelijk waterballet tot almaar grimmiger ongeregelde en grootschalig relschoppen? Waarom? En waarom weer in de Schilderswijk?

1

Wat is er gebeurd?

Tussen 11 en 15 augustus 2020 raakten jongeren in de Schilderswijk slaags met de politie.

300?

Hoeveel jongeren is niet exact duidelijk: de politie telde 'in het heetst van de strijd' tweehonderd tot driehonderd jongeren, met een 'harde kern' van ongeveer honderd. Bewoners hadden het over honderd tot honderdvijftig relschoppers. Iemand die 'eerste rang' woont, sprak over 'zeventig jongeren en dertig scooters'. Het is erg afhankelijk van welke plek in de wijk geobserveerd is.

De mobiele eenheid stond tegenover relatief kleine, heel mobiele groepen van verhoudingsgewijs jonge jongens.

50
50

Ongeveer de helft van de relschoppers kwam niet uit de Schilderswijk. De andere helft wel.

Voor gepland en georganiseerd grootschalig geweld zijn geen aanwijzingen.

Schilderswijk
Groente- en Fruitmarkt
Transvaal

11 tot 15
augustus

Hittegolf

Covid-19

Trending

#Schilderswijk

#chaos

#noodbevel

#relschoppers

#ME

#brandkranen

#onrust

#jongeren

2

Wat hebben de mensen in de Schilderswijk zelf ervaren?

Bij de onrust in de wijk waren allerlei groepen mensen op verschillende manieren betrokken. Zij hebben allemaal een andere kijk op wat er precies is gebeurd. Het onderzoek laat al deze buurtbewoners, ondernemers, ouders, professionals aan het woord.

"ze draaien daar de waterkranen open en daar wilden ze een paar uurtjes mee geinen. En als dan daar door de politie een eind aan wordt gemaakt, dan vinden ze dat natuurlijk niet leuk. En dat is dan ook het spelletje dat ze spelen. Kat-en-muisspel. Tuurlijk. Dat is het eigenlijk altijd."

Buurtbewoners

"Die jongeren gaven eigenlijk heel goed aan wat ze willen: verkoeling, avontuur, spanning. Dat hebben ze zelf gepakt. En dan wordt het met de politie en de ME gekanaliseerd. Maar dat hadden we aan de voorkant moeten regelen."

Jongerenwerkers

"Wij liepen achter de feiten aan. De regie ontbrak in het overleg met de partners in de wijk. Maar bij de jongeren was die er wel."

Medewerkers
Gemeente

"Investeer in die jongeren uit de wijk! Al die jaren hebben ze gewoon fout geïnvesteerd. Punt uit. Het hoeft niet veel te kosten! Als ik nu kijk, waar de subsidies naar toe gaan? Zo werkt het toch niet?"

Ondernemers

"Het ging ook om finiers van de stad. Op hun scooters kwamen zij hierheen- kennelijk om rotzooi te trappen."

De burgemeester

"Je moet mensen afrekenen op hun toekomst. Niet op hun afkomst. Je moet kansen zien in mensen. Maar ook hard en duidelijk zijn. Straight!"

Jongeren

"Er is een sterke 'voor de eigen groep' houding bij veel initiatieven en projecten."

Buurtgroep

"Het is buitengewoon lastig om én verballiserend op te treden rond de Coronamaatregelen, en tegelijkertijd te blijven werken aan verbinding in de wijk. Wij hebben de nadruk gelegd op het laatste."

Politie

"Dat beeld had ik niet toen ik er kwam werken: toen zei mijn omgeving 'dat je daar gaat werken! Wow, dat zal pittig zijn! Maar dat is echt een verkeerd beeld!"

Welzijnswerk

"Mijn beeld van de afgelopen jaren is, dat door het stoppen met de wijkenaanpak, de hoeveelheid middelen om iets voor de wijk te doen, dat is nu dus ook best beperkt. Dan zak je toch wat weg in 'stedelijke aanpakken', ja, dan krijg je het gewoon niet rond."

Culturele organisatie

"Er staat altijd een schijnwerper op de wijk. In die zin is het een A-merk. Net zoals Lays-chips."

Vrijwilligersorganisatie

"De mensen in de Schilderswijk nemen veel van je aan. Er is minder ernstige overlast. Mensen proberen echt samen iets op te zetten in de wijk. Ze zijn eigenlijk altijd met hun omgeving bezig. Ze klagen niet. Ze zeuren niet. Ze zijn tolerant!"

Woningcorporatie

3

Waarom telkens de Schilderswijk?

Sommige sanningen en breuklijnen in de wijk zijn in de wijk in de afgelopen jaren veel van alles samen. Medio augustus 2020 kwam er in bijzondere omstandigheden bij elkaar: diepwortelende, structurele oorzaken en specifieke omstandigheden van de hittegolf, de lockdown en het gepolariseerde debat over integratie en immigratie in Nederland en in de wijk.

Jongerenkwestie

Met veel jongeren in de wijk gaat het goed, maar er is ook een flinke groep van 16+ die achterblijft. Daar zet het jeugd- en jongerenwerk te weinig outreachend op in, zeker wat betreft de groep die crimineel actief is.

Jongeren voelen zich buitenstaander en buitengaarder gemaakt, maar spelen die rol ook graag. En soms worden ze echt gediscrimineerd.

In de 'diplomademocratie' hebben veel jongeren weinig stem. Ze uiten hun onrust en ontevredenheid op straat en via sociale media, dikwijls op een storende manier. Toch is het ook een manier om gehoord te worden.

Bebouwing en bewoners

Sociale stijgers verhuizen vaak uit de wijk, omdat ze niet kunnen of willen blijven. Problemen verhuizen nooit met mensen mee. Wie er niet weg kan, of naar een betere plek in de wijk, blijft achter.

Er is veel aan fysieke herstructurering gedaan in de wijk. Maar stenen alleen veranderen geen gedrag. Verbetering van de wijk gaat altijd samen met verbetering van het sociaal weefsel.

Scheidlijnen in de wijk

De wijk is langs diepgewortelde sociaal-culturele en religieuze scheidlijnen georganiseerd en genormeerd.

Mensen ervaren veel binding binnen de eigen kring. Al die verschillende groepen hebben het beste voor met de wijk. Maar ze werken weinig samen en zijn eerder elkaars tegenstanders dan medestanders.

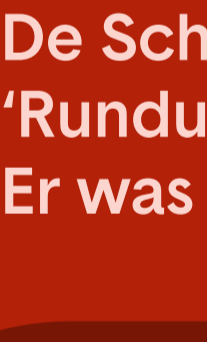
Er zit veel doe-kracht in de wijk, maar een 'groter WIJ' ontbreekt.

Structurele oorzaken

Het polariserende debat

Er is al jaren sprake van een hard publiek debat rond integratie, identiteit en Islam. Maatschappelijke onrust zorgt voor extra spanningen in de wijk. En in de (sociale) media is de Schilderswijk een icoon.

De lockdown

De Schilderswijk was voller dan anders in augustus 2020. Iedereen vierde vakantie in 'Rundumhausen'. Veel jongeren verloren vanwege corona hun (bij)baan of stageplek. Er was niets te doen – en daar was niets aan te doen.

De hittegolf

Tijdens de ongeregelde was het al een hele tijd uitzonderlijk warm: een hittegolf die al 9 dagen de 30 graden raakte. En dan is het binnen en buiten niet lekker in de Schilderswijk.

Situatiele oorzaken

4

En toen gebeurde het...

Een jongere uit de wijk vatte het mooi samen: 'Het gebeurt gewoon, je kunt het er eindeloos over hebben, verklaringen uitfluiten, maar het gebeurt.'

5

Perspectief op een oplossing

Accepteer dat er geen snelle oplossing is.

De wijk heeft lange termijn handelingsperspectief en verbindend leiderschap nodig: vanuit het bestuur, de professionals en de bewonersgroepen in de wijk.

Probeer in een wijk met een ingewikkeld sociaal weefsel niet altijd iedereen te veranderen. Maar leg als bestuur, professional en medebewoner wel altijd eerlijk uit waarom je kiest en verschil maakt.

Uitgangspunt is het potentieel van de Schilderswijk. Ongeacht opleiding of maatschappelijk succes verdient iedereen in de Schilderswijk een gevoel van zelfrespect, omdat ze deel zijn van het groter WIJ.